

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Tdo/46/2020
Identifikačné číslo spisu: 7215011427
Dátum vydania rozhodnutia: 15.07.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Ivetta Macejková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:7215011427.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Ivetty Macejkovej, PhD., LL.M. a sudcov JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Martina Bargela na neverejnom zasadnutí konanom 15. júla 2020 v Bratislave, v trestnej veci obvineného O. P.I. pre zločin lúpeže spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 188 ods. 1 Trestného zákona, o dovolaní obvineného O. P.I., proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 4To/88/2018 z 19. decembra 2018, v spojení s rozsudkom Okresného súdu Košice II, sp. zn. 4T/118/2015 zo 4. júla 2018, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného ml. P. T. o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Košice II, sp. zn. 4T/118/2015 zo 4. júla 2018 bol obvinený ml. P.I. uznaný za vinného zo spáchania zločinu lúpeže spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 188 ods. 1 Trestného zákona na skutkovom základe, že

- po predchádzajúcej dohode s M. D. a už odsúdeným ml. O. S. dňa 4. novembra 2007 okolo 22:00 hod. v G. na ulici U. na chodníku pred N. barom spoločne napadli Z. A., nar. X. D. XXXX tým spôsobom, že ho M. D. chytil za ošatenie pod krkom a požiadal, aby ukázal svoj mobilný telefón, či nie je odcudzený, keď to poškodený urobil, odsúdený ml. O. S. mu zobral z ruky mobilný telefón zn. NOKIA 6070 sivej farby IMEI: XXX XXX XXX XXX XXX, pričom ml. W. P. a ml. P.I. boli po celý čas pri nich, následne všetci štyria odišli s poškodeným Z. A. na školské ihrisko Základnej školy na ulici A. v G., kde si vypýtali od poškodeného Z. A. peňaženku, ktorú mu zobral z ruky M. D., vybral z nej finančnú hotovosť 20,58 € a peňaženku vrátil poškodenému Z. A. a keď ho následne udrel pästou do tváre, ml. O. S. zakričal, aby našli nejakú palicu, s ktorou zbijú poškodeného Z. A., pričom vtedy poškodený využil ich nepozornosť a ušiel, pričom týmto konaním spôsobili poškodenému Z. A. a hke zranenie s dobou liečenia do 5 dní a celkovú škodu vo výške 98,49 €.

Za to bol obvinenému ml. P.I. uložený podľa § 188 ods. 1, § 38 ods. 2, § 36 písm. j), § 37 písm. m), § 42 ods. 1, § 41 ods. 2, § 117 ods. 1, § 39 ods. 1, § 118 ods. 1 Trestného zákona súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) mesiacov, výkon ktorého bol obvinenému podľa § 49 ods. 1 písm. a)

Trestného zákona podmienične odložený a podľa § 119 ods. 1 Trestného zákona určená skúšobná doba 18 (osemnásť) mesiacov. Zároveň podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona okresný súd zrušil vo výroku o treste rozsudok Okresného súdu Košice I, sp. zn. 10T/86/2014 z 23. januára 2017, v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 6To/38/2017 z 12. júna 2017, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku súd uložil obvinenému ml. W. P. a obvinenému ml. P.I. povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť škodu vo výške 98,49 € poškodenému Z. A., nar. X. D. XXXX, bytom G., F. X.

Krajský súd v Košiciach na verejnom zasadnutí na podklade odvolania obvineného ml. P.I. uznesením, sp. zn. 4To/88/2018 z 19. decembra 2018, postupom podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie obvineného ml. P.I. zamietol.

+ + +

Proti označenému uzneseniu Krajského súdu v Košiciach, v spojení s rozsudkom Okresného súdu Košice II, podal obvinený ml. P.I. prostredníctvom obhajcu JUDr. Ľuboša Petrovského, advokáta v Košiciach, dovolanie z dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky postupom podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku rozsudkom vyslovil porušenie zákona v neprospech obvineného ml. P.I. v ustanoveniach § 2 ods. 4 Trestného poriadku, § 15, § 122 ods. 7, § 188 ods. 1 Trestného zákona, článku 6 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, a aby ďalej podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku napadnutý rozsudok okresného súdu aj uznesenie krajského súdu zrušil a podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal okresnému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku obvinený uviedol, že súd nesprávne aplikoval ustanovenie § 188 ods. 1 Trestného zákona.

Podľa skutkovej vety rozsudku okresného súdu obvinený po predchádzajúcej vzájomnej dohode na chodníku pri bare napadol spoločne s W. P., O. S. a M. D. Z. A. tým spôsobom, že M. D. ho chytil za ošatenie pod krkom a požiadal ho, aby mu ukázal svoj mobilný telefón, či nie je odcudzený, pričom telefón mu z ruky zobral O. S. a obvinený P.I. a W. P. boli po celý čas pri nich a následne odišli spolu s poškodeným na školské ihrisko, kde pýtali od Z. A. peňaženku, ktorú mu zobral M. D..

Skutok popísaný v skutkovej vete nie je trestným činom. Skutková veta popisuje konanie iných osôb, nepopisuje však žiadne konanie obvineného, ktoré by mohlo naplňať skutkovú podstatu trestného činu lúpeže a to ani vo forme spolupáchateľstva. Skutková veta je zmätočná, podľa ktorej všetci napadli poškodeného, ale ďalej popisuje, že poškodeného napadol len M. D.. Skutková veta ďalej popisuje, že bol pritom obvinený, nehovorí však o žiadnom konaní obvineného, ktoré by bolo použitím násillia alebo hrozbou bezprostredného násillia. Trestný čin je možné spáchať konaním alebo opomenutím. Za konanie nie je možné považovať nečinné státie neďaleko miesta skutku. Skutková veta ďalej hovorí, že potom spoločne odišli na ihrisko, kde opäť nie je ani zmienka o nejakom konaní obvineného a už vôbec nie o konaní, ktoré by bolo použitím násillia alebo hrozbou bezprostredného násillia.

Nebola preto splnená podmienka, ktorú Trestný zákon stanovuje a to použitie násillia alebo hrozby násillia s poukazom na § 122 ods. 7 Trestného zákona a úmysel zmocniť sa cudzej veci. Skutková veta rozsudku musí zodpovedať všetkým zákonným znakom použitej právnej kvalifikácie. V tomto smere dal obvinenému za pravdu senát Krajského súdu v Košiciach v uznesení, sp. zn. 4To/116/2016 z 28. apríla 2017.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Košice II vo vyjadrení z 1. júna 2020 navrhol dovolanie obvineného ml. P. T. postupom podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuť, lebo nie sú splnené dôvody

dovolania podľa § 371 Trestného poriadku.

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], bolo podané prostredníctvom obhajcu

(§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), osobou oprávnenou [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), že dovolanie spĺňa obligatórne a obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku) a že obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 prvá veta Trestného poriadku).

Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že dovolanie obvineného ml. P.I. nie je dôvodné, pretože je zrejmé, že nie sú splnené dôvody a poznamenáva, že v zmysle § 385 Trestného poriadku je dovolací súd viazaný dovolacími dôvodmi, ktoré sú v ňom uvedené, z čoho vyplýva, že táto viazanosť sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania v ňom uvedených v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia (R 120/2012).

Z uvedeného je preto potrebné vyvodit', a to aj s ohľadom na povahu dovolacieho konania, ktoré je ako návrhové konanie vždy podmienené návrhom oprávnenej osoby znalej práva - minister spravodlivosti, generálny prokurátor, obhajca v mene obvineného, že Najvyšší súd Slovenskej republiky je viazaný podaným návrhom do takej miery, že v rámci prieskumu dodržiavania zákonnosti, nemôže ísť nad rámec návrhu a tam špecifikovaných dôvodov dovolania (§ 385 Trestného poriadku), preto Najvyšší súd Slovenskej republiky podrobil prieskumu vecné argumenty dovolateľa zodpovedajúce dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

V úvode svojej argumentácie dovolací súd konštatuje, že dovolanie je jeden z mimoriadnych opravných prostriedkov v rámci trestného konania, ktorý je spôsobilý privodiť prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí, a preto ho možno aplikovať iba v prípadoch, ak to je odôvodnené závažnosťou pochybenia napadnutého rozhodnutia súdu. Požadovaný jeden opravný prostriedok predstavuje v súdnom procese v Slovenskej republike inštitút odvolania. Pokiaľ by zákonodarca zamýšľal urobiť z Najvyššieho súdu Slovenskej republiky tretí stupeň s plnou jurisdikciou, nestanovil by katalóg dovolacích dôvodov.

V dovolaní musí byť uvedené, z akých dôvodov je rozhodnutie napádané a aké chyby sú rozhodnutiu vytýkané. V predmetnom dovolaní sa pritom konštatuje, že sa jedná o dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku:

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu že nešlo o žiadny trestný čin, alebo že ustálený skutok vykazuje znaky iného trestného činu alebo že obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho trestného činu, než ktorého sa ustáleným skutkom dopustil. Podstatou správneho posúdenia skutku je aplikácia hmotného práva, teda že skutok zistený v napadnutom rozhodnutí súdu bol subsumovaný - podradený pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie tohto dôvodu.

Nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia sa rozumie nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť (§ 24 - krajná núdza, § 25 - nutná obrana, § 26 - oprávnené použitie zbrane, § 27 - dovolené riziko, § 28 - výkon práva a povinnosti, § 29 - súhlas poškodeného, § 30 - plnenie úlohy agenta), prípadne zániku trestnosti činu (najmä § 87 Trestného zákona - premlčanie trestného stíhania), resp. chybné rozhodnutia súdu pri uložení úhrnného trestu a spoločného trestu § 41 Trestného zákona), súhrnného trestu (§ 42 Trestného zákona) a pod.

Najvyšší súd Slovenskej republiky pripomína, že v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku nie je oprávnený skúmať a meniť správnosť a úplnosť zisteného skutku (veta za bodkočiarkou). S ohľadom na to nemôže dovolací súd skúmať dôkazné úvahy súdov nižších stupňov.

Je preto nevyhnutné diferencovať skutkové námietky od právnych, ktoré jediné by bolo možné považovať za relevantné, a teda bolo by potrebné sa nimi zo strany konajúceho dovolacieho súdu zaoberať. Za skutkové námietky sa pritom považujú námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne i hodnoteniu vykonaných dôkazov súdmi nižšej inštancie. Dôkazy, na ktorých konajúce súdy založili svoje rozhodnutie, boli však vecou úvahy súdov, keď je zároveň plne v ich réžii hodnotenie dôkazov v zmysle zásady voľného hodnotenia dôkazov podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku.

K námietke obvineného ml. P.I. v podanom dovolaní, že predmetný skutok ustálený okresným a krajským súdom nenapĺňa znaky trestného činu, dovolací súd uvádza, že podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol subsumovaný pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone.

Podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona kto proti inému použije násilie alebo hrozbu bezprostredného násillia v úmysle zmocniť sa cudzej veci, potrestá sa odňatím slobody na tri roky až osem rokov.

V predmetnej veci dovolací dospel k záveru, že obvinený svojím konaním uvedeným v skutkovej vete odsudzujúceho rozsudku naplnil všetky znaky skutkovej podstaty zločinu lúpeže spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona k § 188 ods. 1 Trestného zákona, lebo obvinený P.I. spoločným konaním s M. D., W. P., O. S. použil proti Z. A. hrozbu bezprostredného násillia v úmysle zmocniť sa cudzej veci - mobilného telefónu značky NOKIA a peňaženky.

Hrozba bezprostredného násillia je hrozba, že sa násillie - použitie fyzickej sily na prekonanie a zamedzenie očakávaného odporu vykoná ihneď. Z tejto hrozby musí byť teda napadnutému (osoby odlišnej od páchatel'a) zrejmé, že sa násillie ihneď vykoná na mieste. Na takúto hrozbu postačuje konkludentné konanie. Zo znenia skutkovej vety vyplýva, že obvinený P.I. bol jednou zo štyroch osôb, ktorý bol v bezprostrednej blízkosti poškodeného a svojou prítomnosťou vytváral hrozbu bezprostredného násillia početnou prevahou spolupáchatel'ov nad poškodeným, pričom obvinený bol celý čas pri ostatných spolupáchatel'och. Obvinený konal v zhode s ostatnými páchatel'mi nielen pri bare, ale aj pri presune na ihrisko a rovnako priamo tam, a bol s konaním ostatných spolupáchatel'ov uzrozmeneý, pričom motívom bola zisťnosť k cudzím veciam, čo potvrdil O. S.. O. S. zároveň uviedol, že zisk z lúpeže si rozdelili všetci štyria páchatelia (strana 7 rozsudku okresného súdu).

Z uvedených dôvodov je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku uplatnené obvineným, a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky postupom podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného ml. P.I. odmietol.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu o dovolaní opravný prostriedok nie je prípustný.